

30.8.2019

Yrityskaupan hyväksyminen: Veljekset Laakkonen Oy / Veho Oy Ab:n Skoda -automerkin liiketoiminnat Espoossa ja Tampereella

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ("KKV" tai "virasto") on 31.7.2019 ilmoitettu järjestely, jossa Veljekset Laakkonen Oy hankkii Veho Oy Ab:n Skoda-automerkin liiketoiminnat Espoossa ja Tampereella.

1 Yrityskaupan osapuolet ja niiden harjoittama liiketoiminta

Veljekset Laakkonen Oy ("Laakkonen" tai "ilmoittaja") on autojen ja varaosien vähittäiskauppaa, niiden huoltotoimintaa sekä käytettyjen autojen kauppaa harjoittava yhtiö. Laakkonen kuuluu Kauppahuone Laakkonen -konserniin. Laakkonen toimii autojen vähittäiskaupassa 16 eri paikkakunnalla ja 20 eri liikepaikassa Suomessa. Eri automerkkien edustuksia on yhdeksän. Laakkonen toimii ennestään Skoda-jälleenmyyjänä Helsingissä, Keravalla, Lahdessa, Jyväskylässä, Joensuussa, Lieksassa ja Porvoossa.

Veho Oy Ab:n ("Veho") liiketoiminta käsittää autojen vähittäiskaupan ja niiden huoltotoiminnan sekä käytettyjen autojen kaupan. Veho harjoittaa kaupan hankinnan kohteena olevissa liikepaikoissa eli Espoossa ja Tampereella Skoda-merkin lisäksi myös Mercedes-Benz- ja Smart-autojen vähittäiskauppaa, huoltotoimintaa ja käytettyjen autojen kauppaa.

Yrityskaupan seurauksena ilmoittaja hankkii Vehon Skoda-automerkin liiketoiminnat Espoossa ja Tampereella. Kaupassa siirtyvät Skoda-autojen vähittäismyynti- ja huoltotoiminnat. Liiketoimintakauppa käsittää osan Vehon käyttö- ja vaihto-omaisuudesta ko. toimispisteissä, mutta ei lainkaan käytettyjä autoja eli ns. vaihtoautovarastoa.

Ilmoittaja on niin ikään tehnyt 25.6.2019 liiketoimintakaupan *Autokeskus Oy:n* ("Autokeskus") kanssa sen Tampereen Skoda-liiketoiminnoista. Kyseisessä kaupassa tuleva liiketoiminta on tarkoitus yhdistää Veholta nyt ostettavan liiketoiminnan kanssa. Koska kyseinen yrityskauppa ei ylitä kilpailulain (948/2011) 4 luvun 22 §:ssä säädettyjä liikevaihtorajoja, sitä ei ole ilmoitettu KKV:lle. Kaupassa siirtyvä liiketoiminta on kuitenkin otettu huomioon jäljempänä sekä valtakunnallisissa että Tampereen seudun liikevaihtotiedoissa.

2 Ilmoittajan arvio relevanteista markkinoista ja markkinoiden koosta

Ilmoittajan näkemyksen mukaan relevantteja markkinoita tulee autoalalla tarkastella 1) uusien henkilöautojen, 2) käytettyjen henkilöautojen, 3) pakettiautojen vähittäismyyntin¹ osalta sekä 4) em. autojen yhteisten huolto-, korjaus-

¹ Yrityskauppailmoituksessa on tarkennettu, ettei Skoda-automerkki valmista lainkaan pakettiautoja, joten osapuolilla ei ole päällekkäistä liiketoimintaa ko. merkin pakettiautojen osalta.

30.8.2019

ja varaosapalveluiden (jälkimarkkinapalvelut) osalta. Ilmoittajan mukaan tarkastelun lähtökohtana voidaan sekä uusien että käytettyjen autojen vähittäismyynnin osalta pitää kilpailua eri automerkkien välillä (*interbrand*). KKV:n pyynnöstä ilmoittaja on kuitenkin arvioinut erikseen myös uusien Skoda-merkkisten henkilöautojen vähittäismyyntiä.

Ilmoittajan käsityksen mukaan uusien henkilöautojen ja käytettyjen henkilöautojen markkina on valtakunnallinen. Ilmoittaja on toimittanut KKV:lle tietoja myös kapeammalla markkinamäärittelyllä, eli pääkaupunkiseudun² ja Tampereen seudun³ osalta erikseen. Jälkimarkkinapalveluiden maantieteellisiä markkinoita voidaan ilmoittajan näkemyksen mukaan pitää vähintään alueellisenä. Jälkimarkkinoiden laajuutta arvioitaessa on huomiota kiinnitetty muun muassa siihen, että asiakkaat huoltavat autojaan usein lähellä asuin- ja työpaikkaansa.

KKV on tarkastellut yrityskaupan mahdollisia vaikutuksia edellä esitetyn mukaisesti. Markkinamäärittely on kuitenkin voitu jättää avoimeksi, koska jäljempänä ilmenevin perustein kyseessä olevan yrityskaupan ei ole katsottu estävän kilpailua olennaisesti Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla.

Ilmoittajan mukaan yrityskaupan osapuolilla on horisontaalisia päällekkäisyyksiä uusien henkilöautojen vähittäismyynnin⁴ ja käytettyjen henkilöautojen vähittäismyynnin⁵ sekä jälkimarkkinapalveluiden⁶ markkinoilla seuraavasti:

---

² Yrityskauppailmoituksessa pääkaupunkiseudun markkina-alueeseen on katsottu kuuluvan Espoo, Helsinki, Kainiainen, Kirkkonummi, Sipoo, Siuntio ja Vantaa.

³ Yrityskauppailmoituksessa Tampereen alueen (=Pirkanmaa) markkina-alueeseen on katsottu kuuluvan Akaa, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Juupajoki, Jamijärvi, Kangasala, Karvia, Kihniö, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Pälkäne, Ruovesi, Tampere, Valkeakoski, Vesivirrat, Virrat ja Ylöjärvi.

⁴ Ilmoittajan mukaan autojen vähittäismyyntiä koskevat markkinatiedot perustuvat Trafini/Tilastokeskuksen vuoden 2018 uusien henkilöautojen valtakunnalliseen, alueelliseen ja kuntakohtaiseen rekisteritilastoon, joista euromäärät on arvioitu. Markkinaosuustiedot on ilmoitettu osapuolten liikevaihtoon perustuen. Liikevaihtolukuihin ei sisälly arvonlisäveroa eikä uusien autojen myynnissä kannettavaa autoveroa. Ilmoittaja on toimittanut KKV:lle markkinatiedot myös kappalemääriin perustuen. Kappalemääriin perustuvat markkinatiedot eivät eroa merkittävästi liikevaihdon perusteella lasketuista.

⁵ Vaikka yrityskaupassa ei edellä mainitun mukaisesti siirry vaihtautovarastoa, tosiasiaa lähes jokaisen uuden auton kaupassa tulee kuitenkin vaihdossa käytetty auto. Laakkonen aikoo toimia tässä suhteessa myös käytettyjen autojen myyjänä Espoossa ja Tampereella. Sen vuoksi ilmoittaja on käsitellyt yrityskauppailmoituksessaan myös käytettyjen autojen markkinaa.

⁶ Ilmoittajan mukaan jälkimarkkinoiden osalta ei ole olemassa euromääräistä tilastointitapaa tai markkinatietoja. Huollon ja varaosien kappalemäärät perustuvat kunkin alueen autokannan määrään sekä kertahuoltoarvioon (keskimäärin 450 € x 1,1 huoltoa per vuosi).

30.8.2019

Taulukko 1. Autokaupan markkina (2018): valtakunnallinen.

Markkina	Laakkonen Konserni	Autokeskus (siirtyvä lii- ketoiminta)	Vehon Skoda- liiketoiminnat	Osapuo- let yh- teensä	Kokonais- markkina (milj. €)
Uudet henkilöautot	5-10 %	0-5 %	0-5 %	10-20 %	2 651,0
Käytetyt henkilöautot	0-5 %	0-5 %	0-5 %	5-10 %	4 048,8
Jälkimarkkinapalvelut	5-10 %	0-5 %	0-5 %	5-10 %	1 336,2

Taulukko 2. Autokaupan markkina (2018): pääkaupunkiseutu.

Markkina	Laakkonen Konserni	Autokeskus (siirtyvä lii- ketoiminta)	Vehon Skoda- liiketoiminnat	Osapuo- let yh- teensä	Kokonais- markkina (milj. €)
Uudet henkilöautot	10-20 %	n/a	0-5 %	10-20 %	892,4
Käytetyt henkilöautot	5-10 %	n/a	0-5 %	5-10 %	1 362,9
Jälkimarkkinapalvelut	10-20 %	n/a	0-5 %	10-20 %	234,5

Ilmoittajan mukaan Laakkosella on Tampereella pienehkö vaihtoautoliike, eikä Laakkosella ole Tampereen alueella tarjottavana lainkaan jälkimarkkinapalveluita. Edellä mainitusti 25.6.2019 toteutetussa liiketoimintakaupassa siirtyvä liiketoiminta on otettu huomioon Tampereen alueen liikevaihtotiedoissa seuraavasti:

Taulukko 3. Autokaupan markkina (2018): Tampereen seutu.

Markkina	Laakkonen Konserni	Autokeskus (siirtyvä lii- ketoiminta)	Vehon Skoda- liiketoiminnat	Osapuo- let yh- teensä	Kokonais- markkina (milj. €)
Uudet henkilöautot	n/a	0-5 %	0-5 %	5-10 %	198,6
Käytetyt henkilöautot	0-5 %	0-5 %	0-5 %	0-5 %	303,3
Jälkimarkkinapalvelut	n/a	0-5 %	0-5 %	0-5 %	118,8

Ilmoittajan mukaan Skoda-merkkisten uusien henkilöautojen vähittäismyyntin valtakunnallinen kokonaismarkkina vuonna 2018 on ollut noin 200-300 miljoonaa euroa, josta Laakkosen osuus on ollut 20-30 %, Autokeskukselta siirtyvän Skoda-liiketoiminnan 0-5 % ja Vehon Skoda -liiketoimintojen 5-10 %.

30.8.2019

3 Yrityskaupan kilpailuvaikutukset

Ilmoittajan käsityksen mukaan yrityskauppa ei estä kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Yrityskaupasta johtuvat markkinaosuuden lisäykset ovat ilmoittajan mukaan vähäisiä sekä valtakunnallisesti että alueellisesti tarkasteltuna ja relevanteille markkinoille jää lukuisia varteenotettavia kilpailijoita sekä kaikkien automerkkien välillä että merkin sisäisesti. Pääkaupunkiseudulla ja Tampereen alueella toimii edelleen useita vahvoja kilpailijoita, kuten K Caara Oy, Autokeskus Oy, Metroauto Oy, Länsiauto Oy ja Bilja Oy Ab. Paikallisia markkinaosuuksia tarkasteltaessa on ilmoittajan mukaan myös otettava huomioon, etteivät ne anna oikeaa kuvaa markkinoiden ulottuvuudesta ja osapuolten markkinavoimasta, koska kuluttajat ostavat autoja myös muualta Suomesta, ml. verkkokaupoista, sekä suoraan ulkomailta.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston markkinaselvityksessä ei ole ilmennyt, että yrityskaupalla olisi haitallisia vaikutuksia. Virastolle on kuitenkin tuotu esiin se seikka, että tarkasteltaessa ainoastaan Skoda-autojen myyntiä Suomessa Laakkosen myynnin osuus nousee entisestään yrityskaupan johdosta. Virasto on asiaa arvioidessaan kiinnittänyt huomiota siihen, että lisäykset Laakkosen markkinaosuuksiin ovat tältä osin maltillisia ja, vaikka relevanttien hyödykemarkkinoiden kapeampi segmentointi henkilöautojen vähittäismyynnissä saattaisi olla mahdollista, KKV on aiemmassa ratkaisukäytännössään tarkastellut asiaa esimerkiksi hinnaltaan tai muilta ominaisuuksiltaan samankaltaisten autojen osalta.⁷ Ilmoittajan mukaan kaupan tavoitteena on myös laajentaa Laakkosen Skoda-liiketoimintaa maantieteellisesti uusille alueille, pääkaupunkiseudulla Espooseen sekä Vehon ja Autokeskuksen liiketoimintakauppojen myötä Tampereelle. Ilmoittajan mukaan markkinoille jää joka tapauksessa valtakunnallisesti arvioituna yli 20 Skoda-merkin jälleenmyyjää ja/tai huoltoliikettä⁸ ja näin ollen myös merkittävää *intra-brand*-kilpailua.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto arvioi, että ilmoitettu yrityskauppa ei estä kilpailua olennaisesti Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla kilpailulain (948/2011) 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Yrityskaupan myötä tapahtuva markkinaosuuden lisäys on kokonaisuutena arvioiden vähäinen, ja markkinoille jää yrityskaupan jälkeenkin muita kilpailevia toimijoita.

4 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Veljekset Laakkonen Oy hankkii Veho Oy Ab:n Skoda-automerkin liiketoiminnat Espoossa ja Tampereella.

⁷ Ks. esim. KKV:n päätös 29.5.2019 asiassa K Caara Oy / Autotalo Laakkonen Oy:n Volkswagen-, Audi- ja SEA-liiketoiminta ja Veljekset Laakkonen Oy:n SEAT-liiketoiminta (dnro KKV/458/14.00.10/2019) ja KKV:n päätös 24.11.2016 asiassa VV-Auto Group Oy / Oy Autocarrera Ab (dnro KKV/1137/14.00.10/2016).

⁸ Ilmoittajan mukaan tällaisia toimijoita ovat muun muassa Käyttöauto Oy, Pörhön Autoliike Oy, Wetteri Oy, Auto-Suni Oy, Rinta-Joupin Autoliike Oy, Markku Miettinen Oy, Vesijärven Auto Oy, Auto-Jeni Oy, Ajanvaunu Oy, Mäkelän Auto Oy, Loimaan Laatuauto Oy ja Lohjanportin Auto Oy.

30.8.2019

5 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

6 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

7 Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa asiantuntija Jenna Huttu, puhelin 029 505 3576, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja Timo Mattila

Asiantuntija Jenna Huttu